

UN ESCRIPTOR SECRET I EXCÈNTRIC

Un Falstaff postmodern

► Alasdair Gray presenta 'Lanark', gran novel·la de culte de les lletres escoceses

ELENA HEVIA
BARCELONA

Excèntric és un adjectiu que amb prou feines s'acosta a definir la singularitat -literària i personal- delcriptor escocès Alasdair Gray (Glasgow, 1934), que amb la seva primera novel·la, *Lanark* -gestada durant gairebé 30 anys i llegendaria abans fins i tot que fos publicada el 1981-, va suposar el punt de partida de la moderna ficció escocesa.

Avui *Lanark* és un sant i senya amb què es reconeixen els caçadors de rareses literàries, una gran novel·la autobiogràfica -encara que dues de les seves parts tinguin lloc en un univers paral·lel-, una obra alhora experimental i clàssica dividida en quatre segments que l'autor ha desordenat de manera que el text s'inicia amb la tercera part, el pròleg se situa a la pàgina 150, i al final l'autor, avançant-se als crítics, explica amb detall i humor erudit els plagis i els homenatges que conté. Autor i obra, reeditada per Marbot, han tornat per triomfar d'una vegada per sempre a les llibreries, acompanyada per *Històries inversemblants*, en gene-

També es publica

'Històries inversemblants, en general', punt de partida de la seva recuperació editorial

ral, de la mà de Raig Verd / Rayo Verde (és la primera vegada que Gray es tradueix al català), segell que vol recuperar bona part de la producció de l'autor.

Parlar amb Gray és com explorar l'Àfrica al segle XIX. Mai saps a quin terreny salvatge et portarà la conversa d'aquest home que amb aspecte de vell Falstaff, capaç d'acabar amb les provisions de scotch de qualsevol bar, no té cap mena de mania a explicar -sense que se li hagi preguntat- com va ser la seva iniciació sexual. Això podria semblar que no té res a veure amb la seva proteïca literatura però no, perquè hi cap tot: la història d'Escòcia, el món dels còmics -Gray il·lustra i concep gràficament tots els seus llibres-, Franz Kafka, el seu combatiu nacionalisme escocès i naturalment, el sexe.

«Quan vaig començar a escriure *Lanark* jo tenia 18 anys, asma i èczemes, i volia incloure en aquella història les principals experiències que podia viure un home. El problema és que no sabia res de res. Els meus pares m'havien educat en la idea que el sexe només podia existir en el matrimoni. Així, quan vaig trobar la primera noia que em va somriure amablement, li vaig demanar que

es casés amb mi». La cosa va acabar malament. Nou anys de matrimoni, un fill -«que feliçment no llegirà això perquè viu als Estats Units»- i un divorci. Però d'aquí va extreure la informació que necessitava. «Em va ensenyar molt més de les dones que qualsevol altra experiència i va ser l'espero per seguir amb la novel·la». Gray esclata en teatrals riallades una mica intimidants mentre vocifera i emfatitza les seves paraules shakesperianament.

Resulta curiós que aquella educació matrimonial fos la porta d'entrada a un coneixement sexual que el portaria a escriure novel·les semipornogràfiques i sadomaso com 1982, *Janine* i *Vestida de cuero*: «Aquestes coses les vaig aprendre més tard, quan vaig començar a beure i em vaig embarcar en una altra relació molt conflictiva en què ella disfrutava amb les nostres baralles». Gray no es talla un pèl a l'hora de confessar que, igual que el protagonista de la seva novel·la i transsumpte de si mateix, ell també es va sentir temptat pel suïcidi. «Va ser en tres ocasions i sempre perquè la dona de torn m'abandonava. Per sort, mai vaig tenir èxit».

INDEPENDÈNCIA // Aquest animat mestre de la digressió se centra molt més quan se li demanen opinions polítiques. Així el referèndum potser portarà el seu país a la independència i a un «fosc i molt difícil» futur. «L'únic que em consola és que serà així per a tothom», afegeix. I pel que fa al procés català no s'anima a donar consells. «De totes maneres penso que només als països petits és possible una democràcia en què aquest terme signifiqui igualtat». =

ANNA BRUGUÉS

►► L'escriptor escocès Alasdair Gray, al jardí de l'Ateneu Barcelonès, dimecres passat.

Ajuntament de Barcelona bcn.cat/sants-montjuic

EL DISTRICTE DE SANTS-MONTJUÏC INFORMA

Amb motiu de la celebració de la nit de l'Havanera de la ciutat de Barcelona a la plaça del Marquès de la Foronda, el dia 1 de juny, durant el funcionament de la Font Màgica se suprimirà l'espectacle musical de la font.

Disculpeu les molèsties.
Districte de Sants-Montjuïc / Medi Ambient.

CANTADES D'HAVANERES DEL 31 DE MAIG AL 6 DE JUNY

31-maig-13. 21.00 h. CASSERRES. BERGUEDA. Barcelona. Festa Major. Grup: SAC I GANXO.
31-maig-13. 21.30 h. BADALONA. BARCELONÈS. Barcelona. Barri Sant Crist de Can Cabanyes. Grup: XARXA.
01-juny-13. 19.00 h. BARCELONA. BARCELONÈS. Barcelona. Fonts de Montjuïc. Grups: FOLC MONTJUÏC, ULTRAMAR, C. BERNAT, BLAU MEDITERRÀ.
01-juny-13. 21.00 h. AVIÀ. BERGUEDA. Barcelona. Festa Major. Grup: SAC I GANXO.
01-juny-13. 22.30 h. LLEIDA. SEGRÍ. Lleida. Plaça auditori. Grup: ARRELS TERRA FERMA.
02-juny-13. 18.00 h. CORNELLÀ DE LLOBREGAT. BAIX LLOBREGAT. Barcelona. Plaça Sant Ildefons. Grup: CAVALL BERNAT.
02-juny-13. 19.00 h. SANTA COLOMA DE FARNERS. LA SELVA. Girona. Parc de Sant Salvador. Grup: VORAMAR.
02-juny-13. 19.00 h. VILANOVA I LA GELTRÚ. GARRAF. Barcelona. Pòsit de pescadors. Grup: HAVANA XICA.
02-juny-13. 20.00 h. CASTELLDEFELS. BAIX LLOBREGAT. Barcelona. Vista Alegre. Grup: MONTJUÏC.
02-juny-13. 20.00 h. VILAVENUT. PLA DE L'ESTANY. Girona. Plaça Major. Grup: TERRA ENDINS.
02-juny-13. 21.00 h. BADALONA. BARCELONÈS. Barcelona. Plaça del Sol. Grup: LA VELLA LOLA.
02-juny-13. 22.00 h. TERRASSA. VALLÈS OCCIDENTAL. Barcelona. Barri de Bon Aire. Grup: ELS PIRATES.
06-juny-13. 22.00 h. ROSES. ALT EMPORDÀ. Girona. Platja de la Perola. Grup: PESCADORS DE L'ESCALA.

Cal acompanyar les havaneres amb un bon cremat.
Naturalment, de Rom Pujol.
Informe-vos al 93 779 35 58 o www.rompujol.es

el Periódico

LA COMÈDIA Arcadi Artís

EXPOSICIÓ
CASTELL DE MONTJUÏC

DEL 25 D'ABRIL AL
30 DE JUNY DE 2013

Horari de visita
De dilluns a diumenge de 9 h a 20 h

PRODUÏDA PER
Consorci del Turó de la Seu Vella de Lleida

Ajuntament de
Barcelona

bcn.cat/
barcelonacultura
[facebook.com/barcelonacultura](https://www.facebook.com/barcelonacultura)
twitter.com/bcnultura

ENTRADA
LLIURE